

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

25. Prologo de iudicio Regis, cùm de magna re duo causantur simul.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

ciatis, & unicuique ex ipsis iuste debita portionem terminetur, & decima illius sumptus litis quod exinde in fisci ditionibus, tam de terra, vineis, mancipiis, vel undecunque redebatur, ipse vir ille habeat ex nostra indulgentia concessum, vel quicquid exinde facere voluerit liberam habeat potestatem.

De causis alterius receptas.

XXI. Fidelis Deo propitio noster ille ad nostram veniens presentiam suggestit nobis eò quòd propter simplicitatem suam causas suas minime possit prosequere vel admallare, clementiæ regni nostri petit ut inluster vir ille omnes causas suas in vice ipsius tam in pago quam in palatio nostro admallandum prosequendumque recipere deberet, quòd in presenti per fistucam eas eidem visus est commendasse. Propterea iubemus ut dum taliter utriusque decrevit voluntas, memoratus ille vir omnes causas sui ubicunque prosequere vel admallare deberet, ut unicuique pro ipso vel hominibus suis, reputatis conditionibus, & directum faciat, & ab aliis simili modo veritatem recipiat, sic tamen quantum amborum decrevit voluntas.

Præceptum denariale.

XXII. Et quia apostolicus aut inluster vir ille servo suo nomine illo per manum illius in nostra presentia jactante denario secundum legem Salicam dimisit ingenuum, ejus quoque absolutionem per presentem auctoritatem nostram firmamus, præcipientes enim ut sicut & reliqui mansuarij, qui per talem titulum à jugo servitutis in presentia Principum noscuntur esse relaxati ingenui, ita & amodo memoratus ille per nostro præcepto plenus in Dei nomine confirmatus nullum inquietantem Deo auxiliante perennisque temporibus cum Dei & nostra gratia valeat permanere bene ingenuus atque securus.

Charta de causa suspensa.

XXIII. Cognoscat magnitudo seu utilitas vestra, dum & nos ad presentem apostolico viro illo aut inlustri viro pro nostris utilitatibus ibi ambulare præcepimus, ideo iubemus ut dum illis partibus fuerit demoratus, omnes causas suas suisque amicis aut gaudis, seu undecunque ipsi legitimo redebit mittio, in suspensio debeant residere. Propterea per presentem decernimus ac iubemus præceptum ut interim quod de illis partibus revertitur, omnes causas ejus aut amicorum suorum, tam illorum qui cum ipso pergunt, quam qui ad propria

eorum resident, vel undecunque ipse legitimo redebit mittio, in suspensio residueant, & postea unicuique pro ipsis de reputatis conditionibus & justitiam reddat & ab aliis simili modo veritatem percipiat.

Charta de mundeburde Regis & Principis.

XXIV. Rectum est ut regalis potestas illis tuitionem impertiat quorum necessitas comprobatur. Igitur cognoscat magnitudo seu utilitas vestra quòd nos apostolico aut venerabile viro illo de civitate aut de monasterio in honore sancti illius constructo, cum omnibus rebus vel hominibus suis aut gaudis, vel amicis, seu undecunque ipse legitimo redebit mittio, juxta ejus petitionem, propter malorum hominum inlicitas infestationes, sub sermone tuitionis nostræ visi fuimus recepisse, ut sub mundeburde vel defensione inlustri viri illius Majoris domus nostri cum omnibus rebus præfate Ecclesiæ aut monasterij quietus debeat residere, & sub ipso viro illo inlustri vir ille causas ipsius Pontificis aut Abbatis vel Ecclesiæ aut monasterij, vel qui per eum sperare videntur, vel undecunque legitimo redebit mittio, tam in pago quam in palatio nostro persequi deberet. Propterea per presentem decernimus ac iubemus præceptum ut memoratus Pontifex aut Abba sub nostro sermone & mundeburde antedicti viri quietus resideat, & nec vos nec juniores aut successores vestri vel quilibet eum de inquisitis occasionibus injuriare nec inquietare non præsumatis. Et si aliquas causas adversus eum vel suo mittio surrexerint, quæ in pago absque ejus gravi dispendio definitæ non fuerint, in nostri presentia reserventur. Quam præceptionem, ut firmior habeatur, propria manu subscripsimus.

Prologus de Regis judicio, cum de magna re duo causantur simul.

XXV. Cui Dominus regendi curam committit, cunctorum jurgia diligenti examinatione rimari oportet, ut juxta propositiones vel responiones alloquia inter alterutrum salubris donetur sententia, quòd fiat ut & nodos causarum vivacis mentis acumen coërceat, & ubi præluet justitia, illuc gressum deliberationis imponat. Ergo cum nos in Dei nomine ibi in palatio nostro ad univerforum causas recto judicio terminandas unà cum Dominis & patribus nostris Episcopis, vel cum pluribus optimatibus nostris illis, patribus illis, referendaris illis, domesticis illis, vel feniiscalcis illis, cubiculariis, & illo Comite palatii,

vel reliquis quampluribus nostris fidelibus resideremus, ibique veniens ille illum interpellavit, cum diceret. & cetera.

Indiculus commonitorius ad Episcopum.

XXVI. Domino sancto & apostolica sede colendo Domino & in Christo patri illi Episcopo ille Rex. Fidelis Deo propitio noster ille ad presentiam nostram veniens suggestit nobis eò quòd villa aliquante nuncupante illa, quæ ad eum de parte illius pervenire debuerat, post vos retineatis indebitè, & nullam justitiam vobiscum ob hoc possit consequere. Propterea presentem indiculum ad coronam beatitudinis vestræ direximus, ut & pro nobis orare debeatis, & si taliter agitur, antedicto illo de superscripta villa legibus revestire faciatis. Certè si nolueritis, & aliquid contra hoc habueritis opponere, vosmet ipsi per hunc indiculum commoniti, aut Missus in persona vestra instructus, nunc ad nostram veniatis presentiam, ipsius lui ad hoc dando responsum.

Item indiculus ad Episcopum pro alio distringendo.

XXVII. Domino sancto & apostolico Domino & patri illi Episcopo ille Rex. Veniens ille ad presentiam nostram suggestit quasi Abba vester, aut Clericus, vel homo vester ille, eidem servo suo per fortiam tulisset, vel post se retineat injustè, & nulla justitia cum eodem ex hoc consequere possit. Propterea presentem indiculum ad sanctitatem vestram direximus, per quem petimus ut & pro nobis orare digneritis, & si taliter agitur, ipso Abbate vestro aut Clerico presentialiter constringatis qualiter si ita agitur, hanc causam contra jamdicto illo legibus studeat emendare. Certè si noluerit, & aliquid contra hoc habuerit quod opponat, ipso illo per fidejussores positos tunc ad nostram studeatis dirigere presentiam.

Charta audientiale.

XXVIII. Ille Rex vir inlustre illo Comite. Fidelis Deo propitio noster ille ad presentiam nostram veniens clementiæ regni nostri suggestit eò quòd pagensis vester ille eidem terram suam in loco nuncupante illo per fortiam tulisset & post se retineat injustè, & nullam justitiam ex hoc apud ipsum consequi possit. Propterea ordinationem presentem ad vos direximus, per quam omnino jubemus ut ipso illo taliter constringatis qualiter si ita agitur, hanc causam contra jam dicto illo legibus studeat emendare. Certè si noluerit, & ante

Tom. II.

vos recè non finitur, memorato illo talis fidejussoribus Kalendas illas ad nostram eum omnimodis dirigere faciatis presentiam.

Indiculus ad laico.

XXIX. Ille Rex vir inlustre illi. Fidelis noster ille ad presentiam nostram veniens nobis suggestit quasi vos eum nulla manente causa in via adfallisset & graviter livorassetis, & rauba sua in solidos tantos eidem tulissetis vel post vos retineatis indebitè, & nullam justitiam ex hoc apud vos consequere possit. Propterea presentem indiculum ad vos direximus, per quem omnino jubemus ut si taliter agitur, de presente hoc contra jamdicto illo legibus studeatis emendare. Certè si nolueritis, & aliquid contra hoc habueritis quod opponere, non aliter fiat nisi vosmet ipsi per hunc indiculum commoniti Kalendas illas proximas ad nostram veniatis presentiam eidem ob hoc integrum & legale dare responsum.

Commutatio cum Rege.

XXX. Ille Rex illo Regi. Nihil sibi quisque cernitur minuendo quicquid è contra recipitur in augmento. Dum inter nos & inlustre viro illo unanimiter convenit ut loca aliqua inter nos commutare deberemus, nos dedimus ei locello nuncupante illo in pago illo, cum colonicas illas vel omnes adjacentias eorum & merito suo, tam domibus, mancipiis, vineis, silvis, campis, pratis, pascuis, vel reliquis quibuscunque beneficiis, quodcunque ille vel fiscus noster in ipsa loca tenuisse noscitur. Et ipse hæc contra dedit nobis omni portione sua quod in villa illa in pago illo habuisse visus est, cum itemque domibus, mancipiis, vineis, silvis, vel reliquis quibuscunque beneficiis, quæcunque ibidem habuit, & nos pro animæ nostræ remedium ibi dedimus. Quapropter hunc præceptum ad modum commutationis ipsius viro fieri decrevimus, ut à presente die ipsa locella cum omnia superius scripta vel cum omni integritate sua, quicquid, ut diximus, ille vel fiscus noster ibidem tenuit, ipse ille hoc habeat, teneat, atque possideat, & suis posteris ad possidendum relinquat, vel quicquid exinde facere voluerit, ex nostra commutatione liberam habeat potestatem, & unaquæque pars quod in concambio bonæ pacis placuit accepisse, exinde per longa tempora debeat Deo permittente gratulare. Et ut hæc præceptio. & cetera.

B b ij